

NTS120 - Εκπαίδευση και Βιώσιμη Ανάπτυξη

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	NTS120	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ – ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΑΞΗΣ	4	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://envi.ionio.gr/n-tees/gr/courses/nts120/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα πραγματεύεται τις έννοιες της εκπαίδευσης για την Αειφορία, την περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα φυσικών πόρων και προστασίας του περιβάλλοντος, εξετάζοντας τις συσχετίσεις τους με το φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον. Σημαντικό μέρος αποτελεί η ενημέρωση για τους στόχους της Αειφορίας με στόχο την ενδυνάμωση της γνώσης για την υλοποίησή τους. Επιπλέον, δίνεται έμφαση και στις νέες τεχνολογίες και πως μπορούν αυτές να βοηθήσουν στην προώθηση της γνώσης και της εκπαίδευσης για την αειφορία.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/ η φοιτήτριες να είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν τον σκοπό τους στόχους και τα βασικά χαρακτηριστικά της ΠΕ

- Προσδιορίζουν τα βασικά σημεία και γεγονότα (κοινωνικά, περιβαλλοντικά, εκπαιδευτικά) της ιστορικής διαδρομής της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης / Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ).
- Προσδιορίζουν τα κρίσιμα στοιχεία των βασικών κειμένων (π.χ. διεθνείς διακηρύξεις) που καθιέρωσαν διεθνώς την ΠΕ/ΕΑΑ και οριοθέτησαν τα παιδαγωγικά της χαρακτηριστικά.
- Κατανοούν την ανάγκη που έφερε στο διεθνές προσκήνιο την έννοια της αειφόρου ανάπτυξης καθώς επίσης τις διαστάσεις αυτής της έννοιας.
- Να θέτουν μαθησιακούς στόχους στο πλαίσιο υλοποίησης της ΠΕ/ΕΑΑ.
- Κατανοούν τα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά της ΠΕ/ΕΑΑ (π.χ. διεπιστημονικότητα, κριτική σκέψη, διασαφήνιση αξιών, ικανότητα δράσης κ.λπ.) και να μπορούν να διαμορφώνουν μαθησιακές δραστηριότητες που εμπεριέχουν αυτά τα χαρακτηριστικά.
- Γνωρίζουν τους εναλλακτικούς τρόπους ενσωμάτωσης της ΠΕ/ΕΑΑ στο σχολείο καθώς επίσης τους βασικούς θεσμούς/δομές που υποστηρίζουν την υλοποίησή της.
- Αναζητούν και εντοπίζουν πηγές εκπαιδευτικού υλικού ΠΕ/ΕΑΑ και να αξιοποιούν αυτό το υλικό στο πλαίσιο σχεδιασμού μαθησιακών δραστηριοτήτων.
- Σχεδιάζουν εκπαιδευτικές δράσεις για την αειφορία.
- Να γνωρίζουν τους στόχους της αειφορίας και να είναι σε θέση να συμβάλουν αποτελεσματικά στην υλοποίησή τους μέσα από δράσεις και προγράμματα.
- Κατανοούν τα βασικά χαρακτηριστικά της εκπαιδευτικής διαδικασίας για την αειφορία. Σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων ο μεταπτυχιακός φοιτητής αναμένεται να αποκτήσει τα ακόλουθα εφόδια:

Γνώσεις

- Γνώση των στόχων και αρχών της Αειφορίας
- Γνώση των εκπαιδευτικών μεθόδων για την περιβαλλοντική εκπαίδευση για την αειφορία.
- Γνώση των νέων τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση για την αειφορία
- Γνώση της σύνδεσης μεταξύ αειφορίας και τη περιβαλλοντικής πολιτικής

Δεξιότητες

- Δεξιότητα σχεδιασμού δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για την αειφορία
- Δεξιότητα χρήσης και εφαρμογής ψηφιακών εκπαιδευτικών υπηρεσιών και χρήση αποτελεσματικών μεθοδολογιών από τον παγκόσμιο ιστό.
- Δεξιότητα σχεδιασμού και ανάπτυξης ψηφιακών εκπαιδευτικών εφαρμογών για την αειφόρο ανάπτυξη
- Δεξιότητα σχεδιασμού μιας παρέμβασης στην εκπαίδευση για την αειφορία και σύνδεσης με την περιβαλλοντική πολιτική

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

<p>τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
---	---

Οι γενικές ικανότητες που θα πρέπει να έχει αποκτήσει ο μεταπτυχιακός φοιτητής/η φοιτήτρια και στις οποίες αποσκοπεί το μάθημα είναι:

- Συνδυασμού γνώσεων από διαφορετικά γνωστικά πεδία για την κατανόηση ενός περιβαλλοντικού ζητήματος
- Συστημικής σκέψης για την προσέγγιση πολύπλοκων συστημάτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση για την αειφορία
- Ένταξης δράσεων και πολιτικών στο πλαίσιο της αειφορίας
- Λήψης αποφάσεων
- Ομαδικής εργασίας
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες τάσεις και συμπεριφορές για την αειφορία
- Ικανότητα εκπόνησης αυτόνομων εργασιών
- Ικανότητα να εργαστούν σε διεθνές περιβάλλον
- Ικανότητα εργασίας σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής υπευθυνότητας
- Προαγωγή της δημιουργικής, επαγωγικής και συστημικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για την αειφορία

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητριες/τές ξεκινώντας έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν πώς η ΠΕ/ΕΑΑ εμφανίστηκε ως νέο εκπαιδευτικό πεδίο στους κόλπους κοινωνικών-περιβαλλοντικών κινήσεων και σύγχρονων εκπαιδευτικών ρευμάτων. Επιπλέον μελετούν τα σημαντικότερα σημεία των βασικών κειμένων διεθνών οργανισμών που οριοθέτησαν τη στοχοθεσία και την παιδαγωγική προσέγγιση του πεδίου. Στη συνέχεια γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην έννοια της αειφόρου ανάπτυξης, το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο που την έφερε στο προσκήνιο, και πώς αυτή επαναπροσανατόλισε την ΠΕ προς την κατεύθυνση της αειφορίας. Αμέσως μετά επικεντρώνονται στους μαθησιακούς στόχους του πεδίου και στα ιδιαίτερα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά του, όπως είναι η διεπιστημονική και ολιστική προσέγγιση, η συστημική και κριτική σκέψη, ο προσανατολισμός στις αξίες και η ανάπτυξη της ικανότητας δράσης. Από αυτή τη θεωρητική αφετηρία οι φοιτητριες/τές είναι σε θέση να κατανοήσουν στη συνέχεια πώς ενσωματώνεται και υλοποιείται η ΠΕ/ΕΑΑ στο σχολείο αλλά και σε άλλα εκπαιδευτικά πλαίσια (π.χ. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις). Έρχονται σε επαφή με παραδείγματα εκπαιδευτικού υλικού, γνωρίζουν τους βασικούς θεσμούς υποστήριξης της ΠΕ/ΕΑΑ στο Δημοτικό

Σχολείο και εισάγονται στον σχεδιασμό μαθησιακών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων ΠΕ/ΕΑΑ. Τέλος, εξοικειώνονται με τα βασικά χαρακτηριστικά του αειφόρου σχολείου. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αποκτούν τα απαραίτητα τεχνολογικά εφόδια για τη χρήση νέων τεχνολογιών στην περιβαλλοντική εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p><u>Στη Διδασκαλία</u> Παρουσιάσεις Power point <u>Στην επικοινωνία με τον φοιτητή</u> Ηλεκτρονική υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας (ανακοινώσεις, πληροφορίες, μηνύματα, έγγραφα κλπ.) Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο Εξ' αποστάσεως συμβουλευτικές συναντήσεις σε πραγματικό χρόνο</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 956 1027 1016">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 956 1351 1016">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 1025 1027 1059">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 1025 1351 1059">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1068 1027 1102">Ασκήσεις πράξης</td> <td data-bbox="1034 1068 1351 1102">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1111 1027 1218">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για συγγραφή εργασιών</td> <td data-bbox="1034 1111 1351 1218">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1227 1027 1288">Συγγραφή και παρουσίαση εργασιών</td> <td data-bbox="1034 1227 1351 1288">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1296 1027 1330">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1296 1351 1330">150</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	40	Ασκήσεις πράξης	30	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για συγγραφή εργασιών	40	Συγγραφή και παρουσίαση εργασιών	40	Σύνολο Μαθήματος	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	40													
Ασκήσεις πράξης	30													
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για συγγραφή εργασιών	40													
Συγγραφή και παρουσίαση εργασιών	40													
Σύνολο Μαθήματος	150													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται στην Ελληνική γλώσσα και συμπεριλαμβάνει μία γραπτή εργασία, η οποία συνοδεύεται και από προφορική παρουσίαση/συζήτηση. Το παρόν περίγραμμα είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του μαθήματος, στον επίσημο ιστότοπο του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών. Η σχετική συνεισφορά των αξιολογικών διαδικασιών στον τελικό βαθμό είναι η εξής: Γραπτή εργασία: 70% Προφορική παρουσίαση εργασίας: 30%</p>													

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σημειώσεις και υλικό σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή παρεχόμενα από τους διδάσκοντες

Εκπαιδευτικό υλικό που παρέχεται μέσα από το e-course.

Χ. Φλογαίτη, Ε. (2011). Εκπαίδευση για τον Περιβάλλον και την Αειφορία. Αθήνα: Πεδίο (2006, Ελληνικά Γράμματα).

Λιαράκου, Γ., Φλογαίτη, Ε. (2007). Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, Προβληματισμοί, τάσεις και προτάσεις, Αθήνα: Νήσος.

Γεωργόπουλος Α. (2014). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Ζητήματα Ταυτότητας, Αθήνα: Gutenberg.

Φλογαίτη, Ε. (2011). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αθήνα: Πεδίο (2006, Ελληνικά Γράμματα, Α έκδοση 1993).

Φλογαίτη, Ε. & Λιαράκου, Γ. (επ.) (2009). Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη: Από τη Θεωρία στην Πράξη. Αρχάνες: ΚΠΕ Αρχάνων. Διαθέσιμο στο: <http://www.envedu.gr/Documents/Flogaiti-Liarakou.pdf>

Γεωργόπουλος, Α. (επ) (2005). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ο νέος πολιτισμός που αναδύεται, Αθήνα: Gutenberg. Γ

Γεωργόπουλος, Α., Τσαλίκη, Ε. (1993). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Αρχές, Φιλοσοφία, Μεθοδολογία, Παιχνίδια & Ασκήσεις, Αθήνα: Gutenberg.

Δημητρίου, Α. (2009). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Περιβάλλον, Αειφορία. Θεωρητικές και Παιδαγωγικές προσεγγίσεις, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο

Huckle, J., Sterling, S. (ed) (1997). Education for Sustainability, London: Earthscan Publications.

ΣΥΝΑΦΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ (ενδεικτικά)

Education for sustainability, Taylor & Francis Online

Frontiers in Sustainable Tourism

Responsible and Sustainable Tourism Development, MDPI